

Framtidens skola i Göteborg

En modern skola i världsklass
för kunskap, respekt och lust att lära

Göteborgs socialdemokratiska partidistrikt vill med detta lokala utbildningspolitiska program inleda ett samtal om framtidens skola.

Vi har medvetet valt att slå an en visionär ton och undvikt alltför styrande formuleringar på detaljnivå.

Skolans uppdrag - en skola för alla

Skolans huvuduppdrag är att skapa förutsättningar för det livslånga lärandet samt att ge alla barn, unga och vuxna lika möjligheter att utvecklas efter sina individuella förutsättningar.

Göteborgs skolsystem bygger på den grundläggande principen att alla skolor oavsett huvudman tillhör vårt gemensamma skolsystem. Alla skolor har samma rättigheter och skyldigheter att följa gemensamma styrdokument.

Skolan erbjuder lärande och personlig utveckling i ett helhetsperspektiv, där alla uppnår målen och känner fortsatt lust att lära genom hela livet. Alla skolor sätter elevens lärande och utveckling i centrum.

Alla skolor är bra skolor. Alla skolor är öppna skolor där verksamhet bedrivs utifrån synsätten *”skolan mitt i byn”* och *”det krävs en by för att fostra ett barn.”*

I framtidens skola tas alla resurser väl tillvara - elever, lärare, föräldrar, föreningsaktiva, bambatanter, elevvårdsteam, vaktmästare och klassmormor.

Göteborgarna¹ är stolta över sin skola som genomsyras av nyfikenhet, engagemang, arbetsglädje, kunskapsutveckling och trygghet.

¹ Med göteborgare avses personer som bor i Göteborg, är födda i Göteborg eller någon annanstans

Vår skolsyn - Det livslånga lärandet

Det livslånga lärandet är ett begrepp som beskriver den moderna människans behov av ständig utveckling genom livet. Barnets medfödda sätt att lära sig nya saker sker genom lek och genom att barnet iakttar skeenden i sin omgivning och prövar sig fram.

Förskolan är det första steget i det livslånga lärandet och erbjuds därför alla barn.

I skolans kunskapsförmedling är handledning ett viktigt inslag i det undersökande, elevaktiva arbetssättet. Det är ett arbetssätt som leder till att människans medfödda intresse för läran-

de bejakas och att glädjen över kunskapsutveckling förstärks. Detta är ett övergripande synsätt som gäller genom hela skolsystemet och skapar kreativa människor och utvecklar entreprenörskapet.

Framtidens arbetsliv ställer höga krav på utbildning. Detta innebär att göteborgarna genom hela livet erbjuds möjligheten att fortbilda sig, ändra inriktning och få flera nya chanser.

Kunskap i en ny tid

Skolan ger alla elever gedigna kunskaper som grund för ett livslångt lärande. Den moderna skolan fångar lusten till lärande och utmanar alla elever att vilja utvecklas maximalt efter just sin förmåga. Alla elever har möjlighet att nå de nationella kunskapsmål som lagts fast för skolan.

Svenska språket är nyckeln

Språket är nyckeln till allt fortsatt lärande. All forskning visar på att de elever som lyckas bra i skolan är de som får möjlighet att bygga upp en tidig kontakt med språket. Barns medfödda förmåga till språk, behöver utvecklas precis som andra färdigheter.

Språket växer och utvecklas genom att vuxna berättar, läser och sjunger för de små barnen. På så sätt förbereder man den tidiga läs- och skrivutvecklingen. Att väcka barns läshunger är en viktig uppgift för föräldrar, förskola och skola. Böcker är en väg att fördjupa sitt kunnande, lära sig, att förstå världen och en ingång till en spännande värld. Med ökande ålder utvecklar barnen själva sitt språk som en nödvändighet i mötet med sin omvärld, genom text: böcker, teknologi, musik, drama och tv.

En av de viktigaste uppgifterna i förskolan och skolan att se till att alla barn och elever använder sitt språk och utvecklar förmågan att uttrycka sig själv och förstå andra, liksom sitt

tänkande och sin reflektion. Det arbetet har påbörjats och ska fördjupas i förskolan och i förskoleklasserna. Men ansvaret för att barn och elever utvecklar sin läs- och skrivförmåga vilar inte bara på pedagogerna i förskolan, förskoleklass och de tidiga skolåren. Den förmågan utvecklas under hela skoltiden och fortsätter genom hela livet. Alla lärare har därför ett ansvar för att kontinuerligt, genom hela skoltiden och i alla ämnen stödja och utveckla elevernas förmåga och intresse av att läsa och att kommunicera genom olika språktyper såsom talspråk, formellt skriftspråk, informellt skriftspråk mm.

Barnkonventionens skrivningar om varje barns rättighet till sitt språk och sin kultur är den grund på vilken vår skolsyn vilar. Där-

för är modersmålsundervisningen självklar för att säkerställa att alla barn ges rättighet till sitt språk och sin kultur. Med det egna språket som bas förbättras barnets möjligheter till kunskapsutveckling i svenska och övriga skolämnen. I framtidens skola är vänskolor ett väl utvecklat arbetssätt för att främja språkutveckling, kulturkompetens och möten mellan människor med olika bakgrund.

Naturvetenskap och teknik

För att konkurrera internationellt behöver Sverige fler naturvetare och tekniker.

Undervisningen i miljö, naturvetenskap och teknik börjar tidigt och olika temastudier sker i form av ämnesövergripande teman. Det undersökande, elevaktiva arbetssättet och det nära samarbetet med Universeum, Universitet och Chalmers gör att Göteborg nu

ligger i världstopp då det gäller intresset för naturvetenskap och teknik bland unga. Göteborg är känt för att andelen teknikintresserade tjejer är lika hög som andelen killar.

Universitet och högskolor är viktiga institutioner i samhället. De driver på samhällsutveckling och fungerar också som bra förebilder när det gäller lärande och utveckling. Göteborg som kommun tar ansvar och underlättar för dessa institutioners utveckling i göteborgssamhället.

Fortbildningsinsatser för lärare och skolledare har gett skolan trygghet att våga verka i informationsteknikens framkant. Mobiltelefoner, surfande, chattande, ”alternativa världar” och bloggande är inte längre skällsord, utan ses som naturliga inslag och möjlig-

heter för ett utvecklat lärande. IT-tekniken är väl utbyggd och skolan har prioriterat den pedagogiska IT-satsningen. Eleverna tränas i att söka information och att kunna sammanfatta denna information koncist men innehållsrikt. Ett kritiskt förhållningssätt till all information är en självklarhet för elever som övats i att tänka själva.

Lika chans kräver olika resurser

Alla har rätt att få lära sig i sin egen takt och få det stöd de behöver för att nå kunskapsmålen. Varje skola har resurser för elever med rätt till särskilt stöd. Resurserna mellan olika skolor fördelas utifrån de behov som eleverna har för att uppnå kunskapsmålen. Det är en självklarhet att olika människor behöver olika lång tid att nå kunskapsmålen.

Demokrati och arbetsmiljö

De vuxnas ansvar för skolans arbetsmiljö och arbetsmetoder är grunden för hur barn och ungdomar utvecklas. Genom mentorskap, coaching och handledning lotsar vuxna från skolans alla yrkesgrupper eleverna genom skolåren. Mötet med vuxna förebilder som är tydliga med våra gemensamma värderingar, icke dömande (icke betygssättande), positiva och stödjande ger trygghet, hopp och framtidstro till alla ungdomar.

Elevers och föräldrars inflytande och därmed engagemang i skolan har utvecklats. Vi arbetar med demokrati och inflytandefrågor i olika sammanhang. Eleverna medverkar i Ungdomsfullmäktige,

varje skola och förskola har flera olika former av elev- och föräldrainflytande.

Förskolan och skolan har genom sitt förhållningssätt och arbete tillsammans med barn och elever utvecklat demokratis och medbestämmandets spelregler. Det fokus som satts på värdegrundsfrågorna har nu gett resultat.

Barn som känner sig sedda vill och kan vara med och påverka. I de lägre åldrarna i förskola och skola används "barnforum" som ett sätt att göra barnen mer delaktiga. Satsningar på elevskyddsombudsutbildningar för skolbarnen har ökat engagemanget för en bättre arbetsmiljö.

En jämställd skola är en självklarhet. Tjejer och killar arbetar tillsammans för en utvecklad jämställdhet och alla barn och vuxna reagerar kraftfullt mot alla former av kränkande ord och handlingar. Mångfald i alla dess former och uttryck ses som positiva inslag som tillför olika perspektiv och därmed ger en fördjupad insikt om alla människors lika värde.

Medarbetarskap och Ledarskap

Skolan är en målstyrd organisation där varje medarbetare och ledare är väl förtrogen med styrdokumentet och har den kompetens som uppdraget kräver. Skolan har en arbetsorganisation som stödjer en god hälsa, där de anställda känner motivation och delaktighet i sitt arbete och ett ledarskap som stödjer detta. Rektorer har goda förutsättningar att klara sitt ledaruppdrag.

Göteborgs skolor och lärarutbildningen har en nära och väl utvecklad samverkan kring grundutbildningen och lärarfortbildningsinsatser. Vi tar tillvara de duktiga yrkesarbetarna i regionen. Många av dessa är nu duktiga och viktiga mentorer och handledare för våra ungdomar. Genom att validera kunskaper och erfarenheter tar vi tillvara dessa resurser. Vi har en bred syn på vad kunskap, kompetens och utbildning är. Alla pedagoger är beredda på att ständigt utveckla sig och vidareutbilda sig. Ledarskapet är tydligt och en ständig vidareutveckling sker.

Kompetensutvecklingen har en tydlig koppling till verksamhetens behov och utveckling. Skolorna sammanställer kompetensutvecklingsplaner utifrån de behov som framkommer i de årliga utvecklingssamtalen mellan chef och medarbetare och kvalitetsredovisningen. En hög kompetens i personalgrupperna skapar förutsättningar för ökat ansvarstagande i att uppnå målen. Läraren är en auktoritet utan att vara auktoritär.

Uppföljning och utvärdering

En tidig och regelbunden uppföljning av elevernas kunskapsutveckling genomförs så att de som behöver särskilt stöd för att kunna gå vidare får det. För att mäta hur barn, elever och föräldrar upplever förskolans och skolans service genomförs årligen barn- och föräldraenkäter och resultatet utgör ett underlag för kommande förändrings- och förbättringsarbete. Varje elev har sin individuella utvecklingsplan som verktyg för att i samarbete med skola och målsmän nå sina mål. Diskussionen om skolans kunskapsresultat hålls då levande i verksamheterna, även i de skolår där det inte finns betyg.

Alla skolformer systematiserar och dokumenterar varje barns samlade ansträngningar, utveckling och lärande enligt de nationella

styrdokumenten. Målet för dokumentation är att barn och ungdomar ska kunna utveckla sin förmåga att se och tala om sitt lärande, få ökat inflytande över sitt lärande samt att överlämningarna mellan skolformerna och kvaliteten på utvecklingssamtalen ska förbättras.

Miljöarbetet

Miljöperspektivet bygger på begreppet hållbar utveckling. Natur- och miljöundervisningen ger både upplevelser, kunskaper och en stabil grund för barnens och ungdomars attityder och värderingar.

Förskolan och skolan präglas av ett ekologiskt förhållningssätt. Förskolan och skolan ger eleverna förutsättningar för en sund livsstil. För barn- och unga är naturen och närmiljön ett självklart inslag i undervisning och lek. Kunskap om samspelet mellan människan och hennes fysiska och sociala miljö genomsyrar verksamheten både i teori och praktik och integreras i undervisningen. Barn och elever förstår sambandet mellan vår gemensamma miljö och att ta ansvar för sin egen fysiska hälsa.

Gymnasieskolan förbereder eleverna för yrkeslivet och fortsatt utbildning.

Gymnasieskolan erbjuder en stor bredd av utbildningar. Utbildningarna tar hänsyn till varje elevs speciella förutsättningar. Målsättningen är att varje elev ska ha möjlighet att nå just sin potential

i livet. Detta innebär att extra resurser avsätts för de med sämst studieförutsättningar samtidigt som de med bäst förutsättningar får möjlighet till extra stimulans för att kunna läsa i sin egen takt. En del behöver ett extra förberedande år till gymnasiet/i gymnasiet medan andra kan ta sig igenom utbildningen på två år. För att öka samarbete och förståelse över generationsgränser är gymnasieskolan sammanlänkad och integrerad med vuxenutbildningen.

Utbildningarna är fast förankrade i verkligheten.

Vi lever i en region där det blivit allt viktigare att samarbeta över kommungränser både när det gäller skola och arbetsliv. Infrastrukturen är väl utbyggd för att kunna underlätta detta samarbete. Arbetslivet och gymnasieskolan är beroende av varandra. Samtidigt som gymnasieskolan anpassar sig efter arbetslivet är utbildning en motor i samhällsutvecklingen. En plattform för samarbete mellan arbetsliv och utbildning är skapad. Eleverna erbjuds kvalificerad praktik i väl fungerande och framåtskridande verksamheter inom såväl privat som offentlig sektor. Gymnasieutbildningarna är dimensionerade utifrån såväl arbetsmarknadsläget som elevernas önskemål. En väl fungerande SYV-verksamhet ger en bra grund att stå på när man ska ta klivet in i arbetslivet.

Rätten att vara och bli den man vill

Gymnasiet skapar förutsättningar för att alla som har ambitionen att läsa på universitet och högskola klarar det. För den som har ambitionen finns också möjligheterna. För de som går vidare direkt in i yrkeslivet finns det bra villkor

om man vill läsa vidare i vuxen ålder. Komvux och folkhögskolor spelar en viktig roll. För att uppmuntra till studier i vuxen ålder

finns en grundtrygghet i form av olika ekonomiska incitament som stimulerar till att ta nya steg i livet. Kvalificerade yrkesutbildningar är ett viktigt inslag i det livslånga lärandet.

Lära för livet – det livslånga lärandet

För oss socialdemokrater är skolan vårt samhälles centrala mötesplats där barn och unga med olika kön, social, etnisk och religiös bakgrund berikar varandra. Den gemensamma skolan bygger på den grundläggande tanken att vi alla får ett jämlikare och bättre samhälle att leva i om alla tidigt ges möjlighet att utvecklas tillsammans.

Framtidens skola är ingen sorterings-skola. Att sortera, klassificera och stänga dörrar ökar bara klyftor och kväver lusten till lärande. Framtidens skola och framtidens lärande måste bygga på kunskaper, färdigheter och goda erfarenheter. Historien lär oss att det finns goda exempel att lära ifrån av alla tidigare generationer. Dessa vill vi ta vara på.

Vi vill att framtidens skola sätter tydligt fokus på framgångsfaktorer som ger dokumenterat resultat. Det handlar om tydliga mål, systematisk uppföljning, höga förväntningar, en benhård tro på att alla som vill kan lära, respekt för varandra som ger studiero och trygghet och inte minst ett tydligt och professionellt ledarskap för skolan.

Skolan är en plats för livslångt lärande för alla och som ska fyllas av skratt, lek, allvar, kärlek och framtidstro.

Verklig frihet förutsätter jämlikhet

I ett Sverige där klyftorna ökar mellan fattiga och rika och där människor diskrimineras minskar friheten.

Vi ser klasskillnaderna i samhället och försöker bekämpa dem.

Vi ser olikheterna i människornas förutsättningar och försöker skapa jämlikhet och en lika chans för alla, oavsett bakgrund.

Vi ser de nu växande orättvisorna i samhället och strävar efter ett gemensamt och solidariskt samhälle.

Tycker du som oss?

Läs mer på www.socialdemokraterna.se/goteborg eller kontakta oss på 031-339 63 00, info@goteborg.sap.se

